

Bil. 30

Rabu

23 November 2016

MALAYSIA

PENYATA RASMI PARLIMEN

Parliamentary Debates

KAMAR KHAS

Special Chamber

**PARLIMEN KETIGA BELAS
PENGAL KEEMPAT
MESYUARAT KETIGA**

K A N D U N G A N

UCAPAN DI BAWAH USUL BEKENAAN PERKARA TADBIR KERAJAAN [P.M.17]:

- **Gesaan Untuk Meratifikasi Perjanjian Perdagangan Senjata Yang Ditandatangani** - *YB. Tuan Shamsul Iskandar @ Yusre bin Mohd. Akin (Bukit Katil) m.s. 1*
- **Isu Bekalan Air di Sarikei dan Bintangor** - *YB. Tuan Wong Ling Bui (Sarikei) m.s. 4*

AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT

1. Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, Tan Sri Datuk Seri Panglima Pandikar Amin Haji Mulia, P.S.M., S.P.D.K., S.U.M.W., P.G.D.K., J.S.M., J.P.
2. “ Timbalan Yang di-Pertua, Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee, P.G.D.K., A.S.D.K. [Beluran] - UMNO
3. “ Timbalan Yang di-Pertua, Dato’ Sri Haji Ismail bin Haji Mohamed Said, D.I.M.P., S.M.P., K.M.N., S.S.A.P. [Kuala Krau] - UMNO

MENTERI

1. Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Menteri Kewangan, Dato’ Sri Mohd. Najib bin Tun Abdul Razak, Orang Kaya Indera Shah Bandar, S.P.D.K., S.S.A.P., S.S.S.J., S.I.M.P., D.P.M.S., D.S.A.P., P.N.B.S. (Pekan) – UMNO
2. “ Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Dalam Negeri, Dato’ Seri Dr. Ahmad Zahid bin Hamidi, S.S.A.P., D.P.M.P., D.M.S.M., A.M.P., P.P.T., P.J.K., J.P., S.P.M.P., S.J.M.K. [Bagan Datok] - UMNO
3. Yang Berhormat Menteri Pengangkutan, Dato’ Sri Liow Tiong Lai, D.G.S.M., S.S.A.P., D.I.M.P., S.M.P. [Bentong] – MCA
4. “ Menteri Kesihatan, Datuk Seri Dr. S. Subramaniam, P.J.N., K.M.N., P.J.K. [Segamat] - MIC
5. “ Menteri Perusahaan, Perladangan dan Komoditi, Datuk Seri Mah Siew Keong, A.M.P., D.P.M.P., S.M.W [Telok Intan] – GERAKAN
6. “ Menteri Pelancongan dan Kebudayaan, Dato’ Seri Mohamed Nazri Abdul Aziz, S.S.A.P, S.P.M.P., D.M.S.M., A.M.P., B.K.T. [Padang Rengas] - UMNO
7. “ Menteri Pertahanan, Dato’ Seri Hishammuddin bin Tun Hussein, S.P.M.P, S.S.A.P, S.I.M.P., D.P.M.J., D.S.A.P., P.N.B.S., D.G.S.M [Sembrong] – UMNO
8. “ Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Dato’ Sri Mustapa Mohamed [Jeli] - UMNO
9. “ Menteri Tenaga, Teknologi Hijau dan Air, Datuk Seri Panglima Dr. Maximus Johnity Ongkili, P.G.D.K., A.S.D.K., J.P. [Kota Marudu] – PBS
10. “ Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani, Dato’ Sri Ahmad Shabery Cheek [Kemaman] – UMNO

11. Yang Berhormat Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah, Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob, S.S.A.P., D.I.M.P., D.M.S.M., A.D.K. [Bera] – UMNO
12. “ Menteri Luar Negeri, Dato' Sri Anifah bin Haji Aman, S.S.A.P., D.I.M.P., P.G.D.K., A.S.D.K., J.P. [Kimanis] - UMNO
13. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Mejar Jeneral (B) Dato' Seri Jamil Khir bin Baharom, P.S.A.T., D.I.M.P., D.S.N.S., D.S.D.K., P.A.T., J.S.M., K.A.T., K.M.N., A.M.K., P.J.M. [Jerai] - UMNO
14. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Kurup, P.S.M., S.S.A.P., S.P.D.K., P.G.D.K., J.P. [Pensiangan] - PBR
15. “ Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi, Datuk Seri Panglima Madius Tangau, J.S.M., P.G.D.K., J.P., A.D.K. [Tuaran] – UPKO
16. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Datuk Joseph Entulu anak Belaun, P.P.D., P.B.S. [Selangau] – PRS
17. “ Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, Dato' Sri Hajah Rohani binti Abdul Karim, P.G.B.K., P.B.S., P.P.B. [Batang Lupar] - PBB
18. “ Menteri Kerja Raya, Dato' Sri Haji Fadillah bin Yusof, P.G.B.K., A.B.S. [Petrajaya] - PBB
19. “ Menteri Sumber Manusia, Dato' Sri Richard Riot anak Jaem, P.J.N., J.B.S., K.M.N. [Serian] - SUPP
20. “ Menteri Wilayah Persekutuan, Datuk Seri Tengku Adnan Tengku Mansor, S.S.A.P., D.G.S.M., S.I.M.P., S.J.M.K., D.M.S.M., P.J.N., D.S.D.K., D.S.A.P., K.M.N., D.I.M.P. [Putrajaya] - UMNO
21. “ Menteri Pendidikan Tinggi, Dato' Seri Haji Idris Jusoh, S.S.M.Z., D.P.M.T., P.J.K. [Besut] - UMNO
22. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] - UMNO
23. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Datuk Paul Low Seng Kuan – *Senator*
24. “ Menteri Belia dan Sukan, Brig. Jen. Khairy Jamaluddin [Rembau] - UMNO
25. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Datuk Abdul Rahman Dahlan, D.I.M.P., A.D.K. [Kota Belud] – UMNO
26. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato' Sri Hajah Nancy binti Shukri, K.M.N., P.G.B.K., S.S.A.P. [Batang Sadong] - PBB
27. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong, D.M.S.M. [Ayer Hitam] - MCA

28. Yang Berhormat Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan, Dato' Seri Hamzah bin Zainudin, S.P.M.P., D.P.M.P., D.P.T.J., K.M.N., A.M.P., P.P.T., J.P. [Larut] - UMNO
29. “ Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar, Dato Sri Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar, P.J.N., P.B.S., J.B.S., J.S.M. [Santubong] - PBB
30. “ Menteri Pendidikan, Dato' Seri Mahdzir Khalid [Padang Terap] – UMNO
31. “ Menteri Komunikasi dan Multimedia, Datuk Seri Panglima Dr. Mohd Salleh bin Tun Said Keruak – *Senator*
32. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato' Sri Azalina Dato' Othman Said, D.P.M.K. [Pengerang] – UMNO
33. “ Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri II, Datuk Seri Ong Ka Chuan, S.P.M.P., D.P.M.P., P.M.P. [Tanjong Malim] – MCA
34. “ Menteri Kewangan II, Datuk Johari bin Abdul Ghani, P.J.N., D.S.I.S. [Titiwangsa] - UMNO
35. “ Menteri Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Tan Sri Haji Noh bin Omar, P.S.M, D.P.M.S., D.M.S.M., K.M.N., A.S.A., P.J.K., J.P., [Tanjong Karang] - UMNO

TIMBALAN MENTERI

1. Yang Berhormat Timbalan Menteri Belia dan Sukan, Datuk Saravanan A/L Murugan [Tapah] – MIC
2. “ Timbalan Menteri Kerja Raya, Datuk Rosnah binti Haji Abdul Rashid Shirlin, A.D.K., A.S.D.K., J.P., P.G.D.K. [Papar] – UMNO
3. “ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato' Razali bin Ibrahim, D.I.M.P., P.K.C. [Muar] - UMNO
4. “ Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Datuk Haji Ahmad bin Haji Maslan, D.M.S.M., P.J.K. [Pontian] – UMNO
5. “ Timbalan Menteri Tenaga, Teknologi Hijau dan Air, Dato' Sri Dr. James Dawos Mamit, P.S.B.S., P.P.B., P.P.S., P.P.D. [Mambong] – PBB
6. “ Timbalan Menteri Kewangan, Dato' Lee Chee Leong – *Senator*
7. “ Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Datuk Chua Tee Yong, D.P.S.M. [Labis] – MCA

8. Yang Berhormat Timbalan Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, Datuk Hajah Azizah binti Datuk Seri Panglima Mohd. Dun [Beaufort] – UMNO
9. “ Timbalan Menteri Kesihatan, Dato’ Seri Dr. Hilmi bin Yahaya [Balik Pulau] – UMNO
10. “ Timbalan Menteri Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Datuk Halimah binti Mohd. Sadique, P.J.N., P.I.S. [Tenggara] – UMNO
11. “ Timbalan Menteri Pengangkutan, Datuk Ab. Aziz bin Kaprawi, P.J.N., A.M.N., P.I.S. [Sri Gading] – UMNO
12. “ Timbalan Menteri Wilayah Persekutuan, Dato’ Dr. Loga Bala Mohan A/L Jaganathan – *Senator*
13. “ Timbalan Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani, Dato’ Sri Haji Tajuddin bin Abdul Rahman, D.P.M.P., D.M.S.M., K.M.N., A.M.P., J.P. [Pasir Salak] – UMNO
14. “ Timbalan Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar, Datuk Ir. Dr. Haji Hamim bin Samuri, K.M.N., P.P.N. [Ledang] – UMNO
15. “ Timbalan Menteri Pendidikan, Datuk P. Kamalanathan A/L P. Panchanathan, K.M.N., P.J.K., P.M.W. [Hulu Selangor] – MIC
16. “ Timbalan Menteri Komunikasi dan Multimedia, Dato’ Jailani bin Johari, D.S.M.Z., D.I.M.P. [Hulu Terengganu] – UMNO
17. “ Timbalan Menteri Pendidikan Tinggi, Datuk **Dr.** Yap Kain Ching @ Mary Yap Ken Jin, P.G.D.K., A.S.D.K., A.D.K., J.P. [Tawau] – PBS
18. “ Timbalan Menteri Sumber Manusia, Dato’ Sri Haji Ismail bin Haji Abd. Muttalib, , S.A.P., A.A.P., A.M.P., P.K.C., D.I.M.P. [Maran] – UMNO
19. “ Timbalan Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah, Datuk Alexander Nanta Linggi, D.P.M.P., D.M.S.M., A.M.P., P.P.T., P.J.K., J.P., P.B.S., A.B.S. [Kapit] – PBB
20. “ Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi, Datuk Dr. Abu Bakar bin Mohamad Diah, D.M.S.M. [Tangga Batu] – UMNO
21. “ Timbalan Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, Datin Paduka Chew Mei Fun – *Senator*
22. “ Timbalan Menteri Pertahanan, Dato’ Seri Mohd. Johari bin Baharum, S.I.M.P., D.S.D.K., D.M.S.M., J.P., D.I.M.P., D.S.M., A.M.K., B.K.M., P.J.K. [Kubang Pasu] – UMNO
23. “ Timbalan Menteri Pelancongan dan Kebudayaan, Datuk Mas Ermieyati binti Samsudin, D.S.M., B.C.M., A.N.S., P.J.K., P.B.B., D.M.S.M [Masjid Tanah] – UMNO
24. “ Timbalan Menteri Dalam Negeri, Datuk Nur Jazlan bin Mohamed, P.G.D.K. [Pulai] – UMNO

25. Yang Berhormat Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato' Dr. Asyraf Wajdi bin Dato' Dusuki – *Senator*
26. “ Timbalan Menteri Pendidikan, Tuan Chong Sin Woon – *Senator*
27. “ Timbalan Menteri Luar Negeri, Dato' Seri Reezal Merican, D.I.M.P., S.S.A.P. [Kepala Batas] – UMNO
28. “ Timbalan Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah, Datuk Ahmad Jazlan bin Yaakub, P.J.N. [Machang] – UMNO
29. “ Timbalan Menteri Dalam Negeri, Tuan Masir Anak Kujat, P.P.B. [Sri Aman] – PRS
30. “ Timbalan Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani, Tuan Nogeh anak Gumbek [Mas Gading] – SPDP
31. “ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato' Sri Devamany A/L S. Krishnasamy – *Senator*
32. “ Timbalan Menteri Kewangan, Dato' Othman bin Aziz, D.S.D.K., B.K.M., A.S.K. [Jerlun] – UMNO
33. “ Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan, Dato' Henry Sum Agong, P.B.S., P.S.B.S. [Lawas] – PBB
34. “ Timbalan Menteri Perusahaan, Perladangan dan Komoditi, Datuk Datu Nasrun bin Datu Mansur, P.G.D.K. [Silam] – UMNO

AHLI-AHLI (BN)

1. Yang Berhormat Datuk Aaron Ago anak Dagang, P.J.N. [Kanowit] - PRS
2. “ Dato' Abd. Aziz Sheikh Fadzir, D.S.M.S. [Kulim-Bandar Baharu] - UMNO
3. “ Datuk Dr. Abd. Latiff Ahmad, D.M.S.M, S.S.A.P, P.J.N., D.P.M.K. [Mersing] - UMNO
4. “ Datuk Seri Panglima Abdul Azeez bin Abdul Rahim, P.J.N., D.I.M.P., J.P., S.P.D.K. [Baling] - UMNO
5. “ Datuk Seri Panglima Haji Abdul Ghapur bin Salleh, P.G.D.K., J.P. [Kalabakan] – UMNO
6. “ Dato' Sri Abdul Manan Ismail, S.S.A.P., D.I.M.P., P.K.C. [Paya Besar] - UMNO
7. “ Dato' Haji Abdul Rahman bin Mohamad, D.I.M.P., S.M.P., A.M.P. [Lipis] – UMNO
8. “ Datuk Abdul Rahim bin Bakri, D.M.S.M., A.S.D.K. [Kudat] - UMNO

9. Yang Berhormat Datuk Haji Abdul Wahab bin Haji Dolah, J.B.K., P.G.B.K [Igan] - PBB
10. “ Dato’ Ahmad Fauzi Zahari, D.P.T.J. [Setiawangsa] - UMNO
11. “ Datuk Seri Haji Ahmad bin Haji Hamzah, D.C.S.M., D.M.S.M., K.M.N., P.J.K., D.G.S.M., S.S.A.P. [Jasin] – UMNO
12. “ Dato’ Seri Haji Ahmad Husni bin Mohamad Hanadzlah, S.P.M.P., D.P.M.P., A.M.P., P.P.T., J.P. [Tambun] – UMNO
13. “ Tuan Haji Ahmad Lai bin Bujang, J.B.K., P.B.S., A.B.S. [Sibuti] - PBB
14. “ Tuan Haji Ahmad Nazlan bin Idris [Jerantut] – UMNO
15. “ Datuk Amar Douglas Uggah Embas, P.G.B.K., P.B.S., A.M.N., A.B.S. [Betong] – PBB
16. “ Tan Sri Datuk Seri Panglima Haji Annuar bin Haji Musa, P.S.M., S.P.D.K., D.G.S.M., S.I.M.P. [Keteroh] - UMNO
17. “ Tuan Anuar bin Abd. Manap [Sekijang] - UMNO
18. “ Tuan Anyi Ngau [Baram] – SPDP
19. “ Tuan Budiman bin Mohd Zohdi [Sungai Besar] - UMNO
20. “ Dato’ Sri Bung Moktar bin Radin, P.G.D.K., A.S.D.K., A.D.K., S.S.A.P. [Kinabatangan] – UMNO
21. “ Tuan Che Mohamad Zulkifly bin Jusoh, A.M.N., P.S.K. [Setiu] - UMNO
22. “ Datuk Dr. Ewon Ebin, P.G.D.K [Ranau] - UPKO
23. “ Tuan Haji Hasbi bin Haji Habibollah [Limbang] - PBB
24. “ Dato’ Hasbullah bin Osman, D.P.M.P., A.M.P., J.P. [Gerik] – UMNO
25. “ Dato’ Sri Hasan bin Arifin, D.S.A.P., S.S.A.P. [Rompin] – UMNO
26. “ Dato’ Sri Hasan bin Malek, D.S.N.S., D.M.S.M., D.S.M., J.P., K.M.N., A.M.N., P.M.C., P.J.K., B.K.C., D.S.A.P [Kuala Pilah] - UMNO
27. “ Dato’ Sri Ikmal Hisham bin Abdul Aziz, D.I.M.P, S.S.A.P. [Tanah Merah] - UMNO
28. “ Dato’ Sri Dr. Haji Irmohizam bin Haji Ibrahim, S.S.A.P., D.I.M.P., J.M.N., K.M.N., B.C.M., P.B.B., P.J.P., J.P. [Kuala Selangor] - UMNO
29. “ Prof. Dr. Ismail bin Daut [Merbok] - UMNO
30. “ Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Pairin Kitingan, P.M.N., J.P., S.P.D.K., S.S.A.P., P.N.B.S., P.G.D.K. [Keningau] - PBS
31. “ Datuk Joseph Salang anak Gandum, D.S.P.N., A.M.N. [Julau] - PRS

32. Yang Berhormat Datuk Jumat bin Haji Idris [Sepanggar] - UMNO
33. “ Datuk Juslie bin Haji Ajirol, P.G.D.K., A.S.D.K. [Libaran] - UMNO
34. “ Datuk Koh Nai Kwong, D.M.S.M., D.S.M., B.C.M., P.J.K. [Alor Gajah] - MCA
35. “ Tuan Khoo Soo Seang [Tebrau] - MCA
36. “ Datuk Liang Teck Meng [Simpang Renggam] - GERAKAN
37. “ Datuk Linda Tsen Thau Lin, J.M.N. [Batu Sapi] - PBS
38. “ Dr. Mansor bin Haji Abd. Rahman [Sik] -UMNO
39. “ Datuk Dr. Makin @ Marcus Mojigoh, P.G.D.K., J.S.M., A.D.K., B.S.K. [Putatan] – UPKO
40. “ Datin Mastura binti Tan Sri Dato’ Mohd Yazid [Kuala Kangsar] - UMNO
41. “ Dato’ Haji Mohd Fasih bin Mohd. Fakeh, P.J.K., K.M.N. [Sabak Bernam] - UMNO
42. “ Tan Sri Mohd. Isa bin Abdul Samad, S.U.M.W., S.P.N.S., P.S.M., D.S.N.S., P.M.C. [Jempol] – UMNO
43. “ Dato’ Haji Mohd. Zaim bin Abu Hasan, D.P.M.P., A.M.P., P.P.T. [Parit] - UMNO
44. “ Dato’ Sri Dr. Muhammad Leo Michael Toyad Abdullah, P.N.B.S., P.G.B.K., J.B.S. [Mukah] – PBB
45. “ Dato’ Ir. Nawawi bin Ahmad, D.S.D.K., A.M.K., B.K.M. [Langkawi] - UMNO
46. “ Dato’ Dr. Haji Noor Azmi bin Ghazali [Bagan Serai] - UMNO
47. “ Datuk Noor Ehsanuddin bin Mohd. Harun Narrashid, D.P.S.M. [Kota Tinggi] - UMNO
48. “ Datuk Hajah Norah Abd. Rahman [Tanjong Manis] - PBB
49. “ Dato’ Dr. Noraini binti Ahmad, D.S.A.P., D.M.S.M. [Parit Sulong] - UMNO
50. “ Puan Hajah Normala binti Abdul Samad, A.M.N. [Pasir Gudang] - UMNO
51. “ Dato’ Wira Othman bin Abdul, D.G.M.K., D.S.S.A., S.D.K., A.M.K. [Pendang] - UMNO
52. “ Datuk Seri Palanivel A/L K. Govindasamy, D.S.S.A., S.S.A., P.J.K. [Cameron Highlands] – MIC
53. “ Datuk Raime Unggi, P.G.D.K. [Tenom] - UMNO
54. “ Datuk Rozman bin Isli, K.M.W, P.P.N [Labuan] - UMNO
55. “ Puan Rubiah binti Haji Wang [Kota Samarahan] - PBB

56. Yang Berhormat Datuk Sapawi bin Haji Ahmad, P.G.D.K., A.S.D.K., J.P. [Sipitang] - UMNO
57. “ Datuk Shabudin bin Yahaya, P.J.K. [Tasek Gelugor] - UMNO
58. “ Ir. Shahrudin bin Ismail, P.M.P., P.J.K. [Kangar] - UMNO
59. “ Tan Sri Shahrir bin Abdul Samad, P.S.M., S.U.M.W. [Johor Bahru] - UMNO
60. ” Dato’ Dr. Shamsul Anuar bin Haji Nasarah, D.P.M.P., S.M.S., P.P.N., P.P.T. [Lenggong] - UMNO
61. “ Datuk Seri Shaziman bin Abu Mansor, D.G.S.M., D.S.A.P., D.S.N.S. [Tampin] - UMNO
62. “ Tengku Razaleigh Hamzah, D.K., S.P.M.K., P.S.M., S.S.A.P., S.P.M.S. [Gua Musang] - UMNO
63. “ Dato’ Seri Tiong King Sing, S.S.S.A., D.S.S.A., J.P. [Bintulu] - SPDP
64. “ Datuk Wilson Ugak anak Kumbong, P.J.N. [Hulu Rajang] - PRS
65. “ Dato’ Sri Wee Jeck Seng, S.S.A.P., D.M.S.M. [Tanjong Piai] - MCA
66. “ Datuk William @ Nyallau anak Badak, P.B.B., P.P.S. [Lubok Antu] - PRS
67. “ Tan Sri William Mawan Ikom, P.S.M., P.N.B.S., P.G.B.K., A.M.N., P.B.S [Saratok] - SPDP
68. “ Datuk Zahidi bin Zainul Abidin, D.M.S.M., S.M.P. [Padang Besar] - UMNO
69. “ Dato’ Haji Zainudin bin Haji Ismail, A.N.S., P.M.C., P.J.K. [Jelebu] – UMNO

AHLI-AHLI (PKR)

1. Yang Berhormat Dato’ Abdullah Sani bin Abdul Hamid [Kuala Langat]
2. “ Dr. Azman bin Ismail [Kuala Kedah]
3. “ Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]
4. “ Dato’ Fauzi bin Abdul Rahman, D.I.M.P., A.M.P., P.P.N. [Indera Mahkota]
5. “ Puan Hajah Fuziah binti Salleh [Kuantan]
6. “ Tuan Manivannan A/L Gowindasamy [Kapar]
7. “ Tuan Gooi Hsiao-Leung [Alor Star]
8. “ Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]
9. “ Dato’ Johari bin Abdul, D.S.D.K. [Sungai Petani]
10. “ Dato’ Kamarudin bin Jaffar, D.S.N.S., B.C.M. [Tumpat]

11. Yang Berhormat Dato' Kamarul Baharin bin Abbas, D.S.S.A. [Telok Kemang]
12. “ Dr. Lee Boon Chye [Gopeng]
13. “ Dato' Mansor bin Othman [Nibong Tebal]
14. “ Dr. Michael Teo Yu Keng [Miri]
15. “ Tuan Laksamana Pertama (B) Haji Mohamad Imran bin Abd Hamid, P.A.T., P.C.M., S.M.S., A.C.M., A.M.S., K.M.N., K.A.T., P.P.A., P.P.P. [Lumut]
16. “ Dato' Seri Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]
17. “ Datuk Mohd Idris bin Jusi, A.M.N., A.M.S., D.S.M., D.M.S.M. [Batu Pahat]
18. “ Tuan Mohd. Rafizi bin Ramli [Pandan]
19. “ Tuan N. Surendran A/L K. Nagarajan [Padang Serai]
20. “ Puan Nurul Izzah binti Anwar [Lembah Pantai]
21. “ Tuan R. Sivarasa [Subang]
22. “ Tuan Shamsul Iskandar @ Yusre bin Mohd. Akin [Bukit Katil]
23. “ Tuan Sim Tze Tzin [Bayan Baru]
24. “ Dato' Dr. Tan Kee Kwong, D.M.P.M. [Wangsa Maju]
25. “ Datuk Seri Dr. Wan Azizah binti Wan Ismail, D.P.P.N. [Permatang Pauh]
26. “ Tuan William Leong Jee Keen [Selayang]
27. “ Tuan Wong Chen [Kelana Jaya]
28. “ Puan Hajah Zuraida binti Kamaruddin [Ampang]

AHLI-AHLI (DAP)

1. Yang Berhormat Puan Alice Lau Kiong Yieng [Lanang]
2. “ Tuan Charles Anthony Santiago [Klang]
3. “ Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]
4. “ Tuan Er Teck Hwa [Bakri]
5. “ Tuan Fong Kui Lun [Bukit Bintang]
6. “ Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]
7. “ Tuan Julian Tan Kok Ping [Stampin]
8. “ Tuan Ko Chung Sen [Kampar]
9. “ Tuan Liew Chin Tong [Kluang]
10. “ Tuan Lim Guan Eng [Bagan]
11. “ Tuan Lim Kit Siang [Gelang Patah]

12. Yang Berhormat Tuan Lim Lip Eng [Segambut]
13. “ Tuan Loke Siew Fook [Seremban]
14. “ Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]
15. “ Dato’ Mohd. Ariff Sabri bin Abdul Aziz [Raub]
16. “ Tuan Ng Wei Aik [Tanjong]
17. “ Tuan Nga Kor Ming [Taiping]
18. “ Dato’ Ngeh Koo Ham, D.P.M.P. [Beruas]
19. “ Dr. Ong Kian Ming [Serdang]
20. “ Tuan Ooi Chuan Aun [Jelutong]
21. “ Tuan Oscar Ling Chai Yew [Sibu]
22. “ Puan P. Kasthuriraani A/P Patto [Batu Kawan]
23. “ Tuan Tony Pua Kiam Wee [Petaling Jaya Utara]
24. “ Tuan Ramkarpal Singh A/L Karpal Singh [Bukit Gelugor]
25. “ Tuan Sim Chee Keong [Bukit Mertajam]
26. “ Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]
27. “ Tuan Sivakumar Varatharaju Naidu [Batu Gajah]
28. “ Tuan Su Keong Siong [Ipoh Timur]
29. “ Tuan Tan Kok Wai [Cheras]
30. “ Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]
31. “ Tuan Teo Kok Seong [Rasah]
32. “ Puan Teo Nie Ching [Kulai]
33. “ Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]
34. “ Tuan Wong Ling Bui [Sarikei]
35. “ Tuan Wong Sze Phin @ Jimmy [Kota Kinabalu]
36. “ Tuan Wong Tien Fatt @ Wong Nyuk Foh [Sandakan]
37. “ Tuan Zairil Khir Johari [Bukit Bendera]

AHLI-AHLI (PAS)

1. Yang Berhormat Dato’ Seri Haji Abdul Hadi bin Awang [Marang]
2. “ Tuan Ahmad Baihaki bin Atiqullah [Kubang Kerian]
3. “ Tuan Ahmad Marzuk bin Shaary [Bachok]
4. “ Dr. Che Rosli bin Che Mat [Hulu Langat]
5. “ Tuan Idris bin Haji Ahmad [Bukit Gantang]
6. “ Dr. Izani bin Husin [Pengkalan Chepa]
7. “ Dato’ Haji Mahfuz bin Haji Omar, D.S.D.K. [Pokok Sena]

8. Yang Berhormat Dato' Dr. Mohd. Khairuddin bin Aman Razali, D.M.P. [Kuala Nerus]
9. “ Tuan Nasrudin bin Hassan [Temerloh]
10. “ Dato' Dr. Nik Mazian Nik Mohamad, D.J.M.K [Pasir Puteh]
11. “ Tuan Nik Mohamad Abduh bin Nik Abdul Aziz [Pasir Mas]
12. “ Puan Hajah Siti Zailah binti Mohd. Yusoff [Rantau Panjang]
13. “ Dato' Takiyuddin bin Hassan, D.J.M.K., J.P. [Kota Bharu]
14. “ Tuan Haji Wan Hassan bin Mohd. Ramli [Dungun]

AHLI-AHLI (AMANAHAH)

1. Yang Berhormat Tuan Khalid bin Abd. Samad [Shah Alam]
2. “ Tuan Mohamed Hanipa bin Maidin [Sepang]
3. “ Dr. Mohd. Hatta bin Md. Ramli [Kuala Krai]
4. “ Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]
5. “ Dato' Raja Kamarul Bahrin Shah, D.P.M.T [Kuala Terengganu]
6. “ Dr. Siti Mariah binti Mahmud [Kota Raja]

PSM

1. Yang Berhormat Dr. Michael Jeyakumar Devaraj [Sungai Siput]

AHLI-AHLI (BEBAS)

1. Yang Berhormat Tan Sri Dato' Seri Abdul Khalid bin Ibrahim, P.S.M., D.P.M.S., D.S.A.P. [Bandar Tun Razak]

PARTI PRIBUMI BERSATU MALAYSIA (PPBM)

1. Yang Berhormat Tan Sri Dato' Haji Muhyiddin bin Mohd. Yassin, P.S.M., S.P.M.P., S.P.M.J., S.M.J., P.I.S., B.S.I. [Pagoh]

WARISAN

1. Yang Berhormat Dato' Seri Haji Mohd. Shafie bin Haji Apdal, P.G.D.K., D.S.A.P., D.M.S.M., J.P. [Semporna]
2. “ Tuan Ignatius Dorell Leiking [Penampang]

DEWAN RAKYAT

Ketua Pentadbir Parlimen
Datuk Awang Alik bin Jeman

Setiausaha Dewan Rakyat
Datuk Roosme binti Hamzah

Setiausaha Bahagian (Pengurusan Dewan)
Puan Lavinia A/P Vyveganathan

PETUGAS-PETUGAS
CAWANGAN PENYATA RASMI (HANSARD)

Azhari bin Hamzah
Monarita binti Mohd Hassan
Rosna binti Bujairomi
Alzian binti Baharudin

Nor Hamizah binti Haji Hassan
Noraidah binti Manaf
Siti Norlina binti Ahmad

Suriyani binti Mohd. Noh
Nor Liyana binti Ahmad
Zatul Hijanah binti Yahya
Sharifah Nor Asilah binti Syed Basir
Nik Nor Ashikin binti Nik Hassan
Hafilah binti Hamid
Siti Norhazarina binti Ali
Nor Faraliza binti Murad @ Nordin Alli
Sherliza Maya binti Talkah
Nurul Atikah binti Basrudin
Nor Effazimmah binti Maliki
Mohd Salleh bin Ak Atoh

Azmir bin Mohd Salleh
Mohd. Izwan bin Mohd. Esa
Nor Kamsiah binti Asmad
Siti Zubaidah binti Karim
Aifarina binti Azaman
Noorfazilah binti Talib
Farah Asyraf binti Khairul Anuar
Julia binti Mohd. Johari
Syahila binti Ab Mohd Khalid
Ismalinda binti Ismail
Hazliana binti Yahaya
Amir Arshad bin Ab Samad
Sharifah Raabiatul Adawiyah binti Syed Mohamed
Nik Nor Nazrin binti Nik Ab Rahman
Nurul Fadhilah binti Ibharim
Hizamihatim Maggiha bin Juara

MALAYSIA
KAMAR KHAS
PARLIMEN KETIGA BELAS
PENGGAL KEEMPAT
MESYUARAT KETIGA
Rabu, 23 November 2016

Mesyuarat dimulakan pada pukul 2.30 petang

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee)
mempengerusikan Mesyuarat]

UCAPAN DI BAWAH USUL
BERKENAAN PERKARA TADBIR KERAJAAN (P.M. 17)

**Gesaan Untuk Meratifikasi Perjanjian Perdagangan Senjata
yang Ditandatangani**

2.33 ptg.

Tuan Shamsul Iskandar @ Yusre bin Mohd. Akin [Bukit Katil]:
Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Perjanjian Perdagangan Senjata telah diguna pakai pada 2 April 2013, sewaktu Perhimpunan Agung Bangsa-Bangsa Bersatu di New York dan Malaysia adalah di antara 154 buah negara yang menyokong ketetapan tersebut. Perjanjian Perdagangan Senjata telah sedia untuk ditandatangani sebermula pada tarikh 3 Jun 2013. Sebanyak 130 negara telah menandatangani perjanjian tersebut sebelum ia dikuatkuasakan pada 24 Disember 2014.

Setakat hari ini Tuan Yang di-Pertua, sebanyak 89 negara telah menguatkuasakan undang-undang tersebut di negara masing-masing yang melayakkan mereka mendapat manfaat daripada pelaksanaan perjanjian perdagangan senjata di peringkat antarabangsa. Malaysia telah menandatangani Perjanjian Perdagangan Senjata pada 26 September 2013, menjadikannya sebagai negara Asia Tenggara yang pertama berbuat demikian. Namun begitu, selepas tiga tahun, Malaysia masih belum lagi menguatkuasakan undang-undang yang berkaitan yang perlu dilakukan melalui penggubalan undang-undang di Parlimen Malaysia.

Tujuan utama pelaksanaan undang-undang Perjanjian Perdagangan Senjata adalah untuk mengawal perdagangan pelbagai jenis senjata api konvensional secara haram di peringkat antarabangsa. Ia juga menetapkan piawaian yang tinggi terhadap aktiviti perdagangan senjata api. Ini tentunya bertujuan untuk menghalang aktiviti eksport dan pemindahan senjata api oleh pihak yang tidak bertanggungjawab yang bakal menggunakan senjata api tersebut untuk tujuan keganasan ataupun pembunuhan manusia yang tidak berdosa.

Tuan Yang di-Pertua, banyak negara telah menerima akibat yang ganas daripada aktiviti perdagangan senjata secara haram dan ianya menjadi ancaman keselamatan di setiap peringkat sama ada dalam negara, serantau mahupun di peringkat antarabangsa.

Di Malaysia misalnya, kita telah mengalami kejadian yang begitu tragis pada tahun 2014 di mana pesawat MAS, MH17 yang telah ditembak jatuh oleh peluru berpandu buatan Rusia yang telah membunuh 283 orang penumpang dan 15 orang anak kapal. Berdasarkan perjanjian senjata api yang telah kita tandatangani, peluru berpandu dan juga pelancar peluru berpandu merupakan salah satu perkara yang dimasukkan di dalam kawal selia.

Oleh yang demikian, penguatkuasaan undang-undang ini adalah penting untuk dilaksanakan dalam kadar segera memandangkan tempoh bagi Malaysia yang menduduki kerusi Ahli Tidak Tetap Majlis Keselamatan Bangsa-Bangsa Bersatu bakal tamat pada penghujung tahun 2016.

Malaysia mampu menghantar isyarat yang jelas kepada rakyatnya dan juga komuniti antarabangsa amnya yang kita adalah komited di dalam melaksanakan undang-undang tersebut selari dengan ketetapan yang telah dibuat oleh Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu dan menjadi contoh kepada negara-negara lain untuk melaksanakan undang-undang perdagangan senjata.

Tuan Yang di-Pertua, berasaskan kepada kepentingan dan keperluan untuk melaksanakan undang-undang ini, saya menyeru kerajaan untuk melaksanakan satu rangka kerja berasaskan perundangan Malaysia di dalam menjayakan pelaksanaan dan penguatkuasaan undang-undang Perdagangan Senjata di dalam masa yang terdekat ini. Ini pastinya akan menjadi satu langkah yang tepat di dalam kita memperingati mangsa-mangsa tragedi MH17. Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua.

2.37 ptg.

Timbalan Menteri Luar Negeri [Dato' Seri Reezal Merican]:
Bismillaahir Rahmaanir Rahiim.

Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh. Tuan Yang Dipertua, pertama sekali terima kasih kepada Yang Berhormat Bukit Katil yang telah membangkitkan persoalan mengenai keperluan Malaysia untuk segera meratifikasikan Perjanjian Perdagangan Senjata ataupun dengan izin, *Arms Trade Treaty* (ATT) dan mengaitkan perkara ini dengan insiden pesawat MH17.

Pendirian Kerajaan Malaysia mengenai ATT adalah konsisten, iaitu kita menganggap perjanjian ini sebagai satu surat cara perundangan antarabangsa atau *international legal instrument*, dengan izin, yang penting dalam kita untuk mengawal perdagangan senjata konvensional secara sah di peringkat antarabangsa. Sebagai tanda kerajaan memandang serius perkara ini, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri sendiri telah menandatangani ATT, bagi pihak kerajaan, pada 26 September 2013 di New York.

Sebagai Negara Penandatanganan ATT (*Signatory State*), Malaysia juga telah mengambil bahagian, sebagai Negara Pemerhati, dalam Persidangan-persidangan Negara-negara Pihak ATT or *Conference of the States Parties to the ATT* yang diadakan di *Mexico City* pada Ogos 2015 dan Geneva pada Ogos 2016. Malaysia juga merupakan negara pertama di kalangan negara anggota ASEAN yang menandatangani perjanjian ini.

Tuan Yang di-Pertua, sehubungan ini dalam usaha meratifikasikan ATT, Kementerian Luar Negeri telah menerajui beberapa sesi perbincangan yang melibatkan enam buah kementerian dan agensi pusat yang berkaitan. Sesi-sesi perbincangan ini adalah bertujuan untuk memperhalusi dan memastikan Malaysia memenuhi semua setiap peruntukan (*articles*) di bawah ATT sebelum mengambil tindakan untuk meratifikasikannya. Sememangnya proses ini memakan masa.

Ini adalah kerana ATT merupakan suatu isu perundangan yang kompleks dan oleh yang demikian, ia memerlukan kajian terperinci ke atas setiap peruntukannya. Ini adalah seperti elemen definisi dan skop pembunuhan beramai-ramai ataupun *genocide*, jenayah-jenayah yang bertentangan dengan kemanusiaan (*crimes against humanity*) dan jenayah-jenayah perang (*war crimes*) serta elemen definisi skop eksport, import, transit, *transshipment* dan pembrokeran *ataupun brokering*.

Selain itu, kerajaan juga perlu mengharmonikan semua artikel ini dengan akta-akta berkaitan yang sedia ada, di dalam negara. Tidak seperti pendekatan negara-negara lain, Malaysia hanya akan meratifikasikan sesuatu konvensyen atau perjanjian antarabangsa setelah kita dapat memastikan dan berpuas hati bahawa negara mempunyai kerangka perundangan domestik yang lengkap dan selaras dengan peruntukan-peruntukan dan obligasi-obligasi negara di bawah konvensyen atau perjanjian tersebut.

■1440

Tuan Yang di-Pertua, meskipun Malaysia belum meratifikasikan ATT, ini tidak sama sekali bermakna bahawa negara tidak mempunyai undang-undang mengenai senjata konvensional atau bagi mengawal perdagangan senjata konvensional. Malahan, kita sebenarnya mempunyai akta-akta yang mencukupi, dengan peruntukan yang ketat dan berkesan bagi maksud ini. Akta-akta ini antaranya adalah Kanun Keseksaan, Akta Perdagangan Strategik 2010, Akta Senjata 1960, Akta Senjata Api (Penalti Lebih Berat) 1971, Akta Bahan-Bahan Kakisan dan Letupan dan Senjata Berbahaya 1958, Akta Bahan Letupan 1957, dan Akta Agensi Persendirian 1971.

Tuan Yang Dipertua, berkaitan dengan ATT dan Insiden Pesawat MH17. Berhubung persoalan mengenai keperluan Malaysia untuk segera meratifikasikan ATT serta kaitannya dengan kedudukan negara sebagai Anggota Tidak Tetap Majlis Keselamatan PBB dan insiden Pesawat MH17, ingin saya jelaskan di sini tiga senario yang membolehkan isu ini dapat difahami secara menyeluruh. Ketiga-tiga faktor ataupun senario tersebut adalah seperti berikut:

- (i) ATT tidak mempunyai sebarang peruntukan ataupun mekanisme berbentuk hukuman ataupun *punitive*

sama ada ke atas negara pihaknya mahupun negara bukan pihak yang didakwa atau didapati terlibat dalam perdagangan senjata konvensional secara tidak sah, mahupun penyeludupan senjata sedemikian. Meskipun diandaikan bahawa Malaysia merupakan negara pihak ATT, ini juga tidak bermakna bahawa kita boleh dengan sewenang-wenangnya membawa pihak yang didakwa bertanggungjawab menembak jatuh Pesawat MH17 menggunakan senjata konvensional, iaitu peluru berpandu ke muka pengadilan menerusi platform ATT;

- (ii) Majlis Keselamatan PBB juga tidak boleh dengan sewenang-wenangnya menggunakan ATT sebagai platform untuk mendakwa pihak yang dimaksudkan. Sebaliknya, beberapa buah Negara Anggota Majlis Keselamatan PBB, termasuk Malaysia, pernah membentangkan draf Resolusi pada Julai 2015 bagi tujuan merujuk perkara ini ke sebuah Tribunal Jenayah Antarabangsa atau *International Criminal Tribunal (ICT)*, dan bukannya ke ATT. Walau bagaimanapun, usaha ini gagal berikutan tindakan sebuah Negara Anggota Tetap yang menggunakan kuasa veto, iaitu Rusia; dan
- (iii) pada waktu ini, isu berkaitan dengan insiden pesawat MH17 adalah isu yang lebih tertumpu kepada penggunaan senjata konvensional (peluru berpandu terbut) oleh pihak yang berkaitan dan belum lagi boleh dianggap sebagai isu perdagangan senjata konvensional. Setakat ini, tidak terdapat bukti untuk mengaitkan insiden tragik tersebut dengan isu perdagangan senjata konvensional yang tertakluk di bawah ATT. Siasatan oleh *joint investigation team (JIT)*, yang dianggotai oleh Australia, Belanda, Belgium, Malaysia dan Ukraine, mengenai perkara ini masih lagi berterusan dan belum lagi dimuktamadkan. Oleh yang demikian, sebarang bentuk tindakan oleh Kerajaan Malaysia sudah barang tentu akan diambil berdasarkan hasil dapatan siasatan tersebut secara konklusif.

Jadi sebagai maklumat tambahan kepada usul daripada Yang Berhormat Bukit Katil, suka saya maklumkan, Kementerian Luar Negeri yang telah mengadakan sesi *consultancy* dengan kementerian-kementerian yang lain yang berkaitan seperti Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Kementerian Pertahanan, Kementerian Dalam Negeri, Jabatan Peguam Negara, Jabatan Kastam Diraja Malaysia dan Polis Diraja Malaysia dalam proses untuk memuktamadkan dan proses konsultasi antara agensi mengenai perkara ini akan dimuktamadkan dalam tahun 2017 bagi memungkinkan ratifikasi triti tersebut. Terima kasih, Tuan Yang Dipertua.

Isu Bekalan Air di Sarikei dan Bintangor

2.45 ptg.

Tuan Wong Ling Bui [Sarikei]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Isu yang saya mahu membangkitkan pada petang ini ialah tentang bekalan air di Sarikei dan Bintangor.

Tuan Yang di-Pertua, kebanyakan paip air yang diperbuat daripada 'cast iron' atau konkrit gantian di kawasan Bintangor dan Sarikei telah melebihi 30 tahun dan ia perlu diganti sejak lama dahulu. Paip-paip lama ini selalu pecah dan menyebabkan kebocoran air. Kepecahan paip air sudah tentu telah membawa ketidakselesaan kepada pengguna-pengguna.

Selain itu, ia juga menyebabkan pembaziran air yang berkualiti besar. Menurut kepada laporan, kebocoran paip air telah membazirkan jumlah melebihi 50 peratus bekalan air yang dihasilkan oleh pihak berkuasa bekalan air Sarikei dan Bintangor. Manakala kurang daripada 50 peratus bekalan air dijual kepada pengguna-pengguna akhir.

Tuan Yang di-Pertua, di samping itu, pengguna-pengguna juga selalu menghadapi masalah kekotoran bekalan air. Apabila saya membangkitkan isu tersebut kepada pihak berkuasa air, saya sentiasa tidak memperoleh suatu jawapan yang tetap, tetapi saya percaya kekotoran ini disebabkan oleh paip air yang berkarat tersebut.

Tambahan pula, kebanyakan tempat turut mengalami tekanan air yang sangat rendah seperti di kawasan Tulai, Maradong, Petai dan KJD sentiasa mengalami masalah kekurangan air pada waktu awal pagi dan lewat petang. Rumah-rumah yang dibina di kawasan tanah tinggi menghadapi masalah yang lagi teruk.

Kemudahan-kemudahan untuk menabung air yang dibina di kawasan Bintangor hanya mencukupi penduduk-penduduk pada tahun 30 tahun lalu. Sejak penduduk-penduduk Bintangor semakin bertambah, kemudahan tersebut perlu dinaiktarafkan dengan segera. Pihak kerajaan tidak harus hanya memperbaharui paip-paip air pada masa tertentu sahaja, namun sistem paip air lama ini perlu digantikan sejak zaman dahulu. Sekian, terima kasih.

2.47 ptg.

Timbalan Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah [Datuk Alexander Nanta Linggi]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Untuk makluman Yang Berhormat Sarikei, Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah sentiasa berusaha dan komited dalam menyediakan dan meningkatkan kemudahan serta keperluan infrastruktur asas luar bandar di seluruh Malaysia termasuk di Parlimen Sarikei.

Objektif utama program Bekalan Air Luar Bandar (BALB) adalah untuk membantu Pihak Berkuasa Air Negeri (PBAN) mempertingkatkan liputan bekalan air bersih dan terawat untuk dinikmati oleh penduduk di kawasan luar bandar.

Walau bagaimanapun, bagi kampung-kampung tradisional yang terencil dan tidak ekonomik untuk diberi kemudahan bekalan air melalui sistem retikulasi, kawasan ini akan dibekalkan dengan bekalan air sistem alternatif. Pelaksanaan program BALB ini hendaklah memenuhi skop dan kriteria program BALB yang telah diluluskan.

Untuk makluman Yang Berhormat jua, sepanjang tempoh Rancangan Malaysia Kesebelas, sebanyak dua buah projek dengan kos berjumlah RM102.5 juta telah dilaksanakan di Parlimen Sarikei dan sebanyak 249 orang penerima manfaat telah mendapat bekalan air bersih dan terawat. Projek-projek ini melibatkan skop kerja-kerja menaiktarafkan loji bekalan air dan pemasangan paip baharu retikulasi.

Pihak kementerian mengambil maklum perkara ini dan memahami masalah tekanan air serta paip lama yang pecah dan bocor yang dihadapi oleh penduduk di kawasan luar bandar terutamanya di Parlimen Sarikei. Walau bagaimanapun, bagi kes-kes yang melibatkan masalah ini, Yang Berhormat masih perlu merujuk perkara ini dengan Pihak Berkuasa Bekalan Air Negeri (PBAN) iaitu di Sarawak memandangkan ia termasuk dalam skop pengoperasian dan penyelenggaraan Pihak Berkuasa Bekalan Air Negeri yang terlibat di kawasan berkenaan.

Pihak PBAN bolehlah memohon pinjaman daripada pihak Kementerian Tenaga, Teknologi Hijau dan Air (KeTTHA) di bawah program Pengawasan Kadar Kehilangan Air Tidak Terhasil atau *non-revenue water* (NRW). Pihak kementerian akan meneruskan usaha dalam membekalkan air bersih dan terawat bagi kawasan-kawasan yang masih belum menerima bekalan tersebut dalam tempoh Rancangan Malaysia Kesebelas ini.

Untuk makluman Yang Berhormat, terdapat beberapa projek bekalan air yang telah disenaraikan dalam perancangan projek pihak berkuasa bekalan air negeri, Rancangan Malaysia Kesebelas. Walau bagaimanapun, pelaksanaan projek-projek ini adalah tertakluk kepada senarai keutamaan Pihak Berkuasa Air Negeri. Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Ahli-ahli Yang Berhormat, Mesyuarat Kamar Khas hari ini ditangguhkan sehingga jam 2.30 petang, hari Khamis, 24 November 2016.

[Kamar Khas ditangguhkan pada pukul 2.52 petang]